

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania W. J.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.  
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 9 stycznia 2020 r.,  
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od ubezpieczonego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń  
Społecznych Oddział w Z. 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem  
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację ubezpieczonego W. J. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 31 maja 2017 r., w którym oddalono odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmawiającej ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zdaniem Sądy Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji, w wyniku prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego, ustalił wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, które znajdowały odzwierciedlenie w całokształcie zaoferowanego przez strony materiału dowodowego. Dokonując zaś oceny tak zebranego materiału dowodowego, Sąd ten nie naruszył reguł swobodnej

oceny dowodów, wyznaczonych treścią przepisu art. 233 § 1 k.p.c., a w szczególności zasad logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego. Jednocześnie na podstawie tak przeprowadzonego postępowania dowodowego i zgromadzonych dowodów, Sąd pierwszej instancji wywiódł trafne wnioski, znajdujące swoje uzasadnienie w powołanych przepisach prawa, dlatego Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania. Sąd Apelacyjny w pełni podzielił wnioski obu przedstawionych w postępowaniu odwoławczym opinii biegłych. Biegli odnosząc się do występujących u ubezpieczonego schorzeń wyjaśnili przebieg procesów chorobowych, stopień ich nasilenia oraz ich wpływ na zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych przez ubezpieczonego kwalifikacji. W ocenie Sądu Apelacyjnego dokonana przez autorów opinii głównej i uzupełniającej ocena stanu zdrowia ubezpieczonego jest kompleksowa i pełna, zaś sformułowane przez biegłych konkluzje na temat braku niezdolności ubezpieczonego do pracy zostały logicznie i przekonująco uzasadnione.

Skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenie prawa materialnego: art. 12 ust. 1-3, art. 13 ust. 1-3 oraz art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W ocenie odwołującego skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa. Skarżący wskazał, że niezdolność do pracy powinna w równym stopniu wynikać z profesjonalnej, uwzględniającej aktualny stan wiedzy medycznej oceny stanu zdrowia badanego, jak i odpowiedniego uwzględnienia (powiązania) biologicznego aspektu niezdolności do pracy z elementami ekonomicznymi, to jest posiadanymi kwalifikacjami, możliwością przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwością wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy, celowością przekwalifikowania (art. 13 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej). Zdaniem skarżącego w rozpoznawanej sprawie drugi z elementów niezdolności (ekonomiczny) w sposób oczywisty został pominięty lub co najmniej błędnie oceniony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Ujęta w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398<sup>4</sup> k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, LEX nr 2156603). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2015 r., II PK 112/15, LEX nr 2025780).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że ocena częściowej niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności

organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy wymaga z reguły wiadomości specjalnych, natomiast ostateczna ocena, czy ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy musi uwzględniać - zgodnie z art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 u.e.r.f.u.s. - także inne elementy, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Takich zasad nie można jednak stosować do sytuacji, gdy ubezpieczony jest zdolny do pracy z medycznego punktu widzenia, a więc gdy nie jest spełniony aspekt medyczny (biologiczny). Gdyby przyjąć inaczej, renta z tytułu niezdolności do pracy stałaby się w rzeczywistości świadczeniem podobnym do zasiłku dla bezrobotnych. Dlatego w sytuacji, gdy z ocenionych jako fachowe i wiarygodne opinii biegłych sądowych wynika, że stan somatyczny wnioskodawcy nie powoduje u niego niezdolności do pracy, niecelowe jest odwoływanie się do okoliczności wymienionych w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 29 czerwca 2017 r., III UK 170/16, LEX nr 2338025; z dnia 17 kwietnia 2014 r., I UK 396/13, LEX nr 1480058). Obiektywna możliwość podjęcia dotychczasowego lub innego zatrudnienia, zgodnie z poziomem kwalifikacji, wykształcenia, wieku i predyspozycji psychofizycznych może być brana pod uwagę tylko wtedy, gdy ubiegający się o rentę jest niezdolny do pracy z medycznego punktu widzenia, gdyż oba te aspekty medyczny (biologiczny) i socjalny (ekonomiczny) muszą występować łącznie (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 lipca 2012 r., II UK 329/11, LEX nr 1265567; z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 675/98, OSNAPiUS 2000 nr 16, poz. 624). Zauważyć należy, że również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący zauważa, że „w rozpoznawanej sprawie, wnioski biegłych powołanych przez Sąd pierwszej jak i drugiej instancji były zbieżne, co do oceny stanu zdrowia odwołującego, wskazując, że nie jest on osobą niezdolną do pracy, a zatem nie spełniła przesłanek określonych w art. 12 ustawy emerytalno-rentowej”.

Ponadto wskazać należy, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi polemikę z dokonanymi przez Sąd Apelacyjny

ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów. Zdaniem skarżącego „Stan zdrowia odwołującego, ustalony jak powyżej, stanowi przeszkodę w uzyskaniu zatrudnienia zgodnego z posiadanymi przez niego kwalifikacjami. Rokowania co do odzyskania przez odwołującego zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, uwzględniające stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji nie są pozytywne. (...) Odwołujący nie ma możliwości wykonywania dotychczasowej pracy, a tym bardziej podjęcia innej pracy z uwagi na brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych.” (s. 3 skargi). Tymczasem Sąd Apelacyjny w pełni podzielił wnioski obu przedstawionych w postępowaniu odwoławczym opinii biegłych. Jego zdaniem „dokonana przez autorów opinii głównej i uzupełniającej ocena stanu zdrowia ubezpieczonego jest kompleksowa i pełna, zaś sformułowane przez biegłych konkluzje na temat braku niezdolności ubezpieczonego do pracy zostały logicznie i przekonująco uzasadnione” (s. 9 uzasadnienia wyroku). Zauważyć należy, że skoro w myśl art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. Nie można uznać za zasadne zarzutów sformułowanych jako zarzuty naruszenia prawa materialnego, które jednak w istocie sprowadzają się do polemiki z ustaleniami poczynionymi przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r., III CSK 190/12, LEX nr 1324295).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398<sup>21</sup> k.p.c.